

ԴԱՎԻԹ
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇՈՒ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ
ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ
ԴՐԱՆՑ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
Մ. ԲՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

ԴԱՎԻԹ ՎԼԱԴԻՄԻՐԻ ԶԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

**ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՈՒ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԳԻՐՆԵՐԸ ԵՎ
ԴՐԱՆՅ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ**

ԵՐԵՎԱՆ

«Հ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

2013

ՀՏԴ 338(479.25)
ԳՄԴ 65.050.9(2Հ)
Հ 422

Երաշխավորված է տպագրության ՀՀ ԳԱԱ
Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության
ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Մասնագետ խմբագիր՝ **Աշոտ Բայադյան**

Հարությունյան Դավիթ Վլադիմիրի

Հ 422 Վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման հիմնախնդիրները և դրանց լուծման ուղիները Հայաստանի Հանրապետությունում / Դ. Վ. Հարությունյան; ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիա; Մասն. խմբ.՝ Ա. Բայադյան. - Եր.: ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2013.- 464 էջ:

Գրքում հեղինակն անդրադառնում է երկրի վճարային հաշվեկշռի ձևավորման և կարգավորման հիմնախնդիրներին, ինչպես նաև վերլուծում ընթացիք հաշվի պետական կարգավորման և արտաքին տնտեսական քաղաքականության առանձնահատկությունները ՀՀ-ում: Հաշվի առնելով վճարային հաշվեկշռի կառավարման միջազգային փորձը և հանրապետության վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման առանձնահատկությունները, քննարկվում են մակրոտնտեսական ցուցանիշների ազդեցությունը երկրի վճարային հաշվեկշռի վրա և հավասարակշռելու ժամանակակից մեթոդների առավելություններն ու խոցելի կողմերը: Երկրի վճարային հաշվեկշռի փոփոխությունների պատճառահետևանքային կապերի համակողմանի վերլուծության շնորհիվ ուսումնասիրվում է վճարային հաշվեկշռի կարգավորման հնարավորությունները հետճգնաժամային պայմաններում և ներկայացվում տնտեսական քաղաքականության առաջնահերթությունները և վճարային հաշվեկշռի կառավարման բարելավման հեռանկարները:

Գիրքն օգտակար է վճարային հաշվեկշռի և դրա կարգավորման հարցերով զբաղվող մասնագետների, տնտեսագիտական բուհերում համաձայն առարկաների դասավանդման, ինչպես նաև ընթերցողների լայն շրջանակների համար:

ՀՏԴ 338(479.25)
ԳՄԴ 65.050.9(2Հ)

ISBN 978-5-8080-0995-0
© Հարությունյան Դ. Վ., 2013

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն	5
Երկրի վճարային հաշվեկշռի ձևավորման և պետական կարգավորման հիմնախնդիրները	7
Վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման վրա ազդող գործոնները	37
Վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման մեթոդների արդյունավետության հիմնախնդիրները	42
Ընթացիկ հաշվի պետական կարգավորման հիմնախնդիրները	54
Ընթացիկ հաշվի պետական կարգավորման տեսական հիմքերը և ազատականացման միտումները համաշխարհային տնտեսությունում	63
Ընթացիկ հաշվի պետական կարգավորման հիմնախնդիրները և արտաքին տնտեսական քաղաքականության առանձնահատկությունները ՀՀ-ում	83
Վճարային հաշվեկշիռը և մակրոտնտեսական կարգավորման սկզբունքներն ու մոտեցումները	108
Մակրոտնտեսական ցուցանիշների ազդեցությունը երկրի վճարային հաշվեկշռի վրա	123
Վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման միջազգային փորձը	129

Վճարային հաշվեկշռի հավասարակշռման ժամանակակից մեթոդները	153
Միջազգային արժութային հարաբերությունների պետական կարգավորումը և արժութային քաղաքականությունը.....	176
Հայաստանի Հանրապետության վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման առանձնահատկությունները	216
Հայաստանի Հանրապետության վճարային հաշվեկշռը տնտեսական բարեփոխումների տարբեր փուլերում.....	232
Երկրի վճարային հաշվեկշռի փոփոխությունների պատճառահետևանքային կապերի պետական կարգավորման հիմնախնդիրները	235
Երկրի վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման հնարավորությունները հետճգնաժամային պայմաններում	247
Արտահանման և ներմուծման միջև հարաբերակցության բարելավման հնարավորությունները	260
Տնտեսական քաղաքականության առաջնահերթությունները և վճարային հաշվեկշռի պետական կարգավորման բարելավման հեռանկարները	349
Ամփոփում	361
Օգտագործված գրականության ցանկ	397
Հավելվածներ.....	418